

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นและงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งผู้บริหารของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องวางแผนและปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งผู้บริหารของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงินโดยรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 ผลการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

(นางสาวลักขณา บุญนิยมในกุล)

ผู้อำนวยการสำนักงาน

นางกสิณณกา สุเสงี่ยม

ผู้อำนวยการกลุ่ม

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

Office of the Auditor General

วันที่ 15 มีนาคม 2553

ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2552	2551
สินทรัพย์			
เงินสดและเงินฝาก	3	571,669,121,206	668,693,548,510
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน	4	62,837,294,715	12,007,211,849
เงินลงทุน	5	2,441,770,144,318	1,705,087,380,738
เงินให้กู้ยืม	6	17,743,984,500	22,395,686,500
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	7	5,724,219,427	5,940,585,480
สินทรัพย์อื่น	8	<u>118,066,558,539</u>	<u>74,083,800,984</u>
รวมสินทรัพย์		<u>3,217,811,322,705</u>	<u>2,488,208,214,061</u>
หนี้สินและทุน			
เงินรับฝาก	9	229,985,786,963	135,103,222,145
สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร	10	50,741,604,559	4,553,894,128
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	11	380,100,000,000	332,291,497,374
ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย	12	2,531,360,086,303	1,956,484,137,541
หนี้สินอื่น	13	<u>107,381,947,944</u>	<u>66,697,273,728</u>
รวมหนี้สิน		<u>3,299,569,425,769</u>	<u>2,495,130,024,916</u>

Handwritten signature

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบดุล (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551

หน่วย : บาท

หนี้สินและทุน (ต่อ)	หมายเหตุ		2552	2551
	ทุน			
ทุนประเดิม			20,000,000	20,000,000
เงินจัดสรรตามกฎหมาย	14		27,307,931,128	27,307,931,128
เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ	15		624,075,747	624,075,747
เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	16		(27,613,881,688)	39,560,898,740
ขาดทุนสะสม	17		(74,434,716,470)	(105,076,704,420)
กำไร(ขาดทุน)สุทธิสำหรับงวด			<u>(7,661,511,781)</u>	<u>30,641,987,950</u>
รวมทุน			<u>(81,758,103,064)</u>	<u>(6,921,810,855)</u>
รวมหนี้สินและทุน			<u>3,217,811,322,705</u>	<u>2,488,208,214,061</u>

Notam

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธรี งาม

(นางธรีชา วัฒนเกษ)

ผู้ว่าการ

สรिता แสงจันทร์

(นางสรिता แสงจันทร์)

ผู้อำนวยการ ฝ่ายการบัญชี

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551

	หมายเหตุ	2552	2551
			หน่วย : บาท
รายได้			
ดอกเบี้ยรับ		38,099,131,150	68,270,885,539
ค่าธรรมเนียม		677,314,845	466,306,797
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสุทธิ		-	38,657,099,048
รายได้อื่น	18	<u>27,861,694,119</u>	<u>7,491,993,710</u>
รวมรายได้		<u>66,638,140,114</u>	<u>114,886,285,094</u>
ค่าใช้จ่าย			
ดอกเบี้ยจ่าย		50,200,673,388	76,262,853,674
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสุทธิ		18,874,293,226	-
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		3,401,896,637	3,264,403,293
ค่าใช้จ่ายอื่น	19	<u>1,822,788,644</u>	<u>4,717,040,177</u>
รวมค่าใช้จ่าย		<u>74,299,651,895</u>	<u>84,244,297,144</u>
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ		<u>(7,661,511,781)</u>	<u>30,641,987,950</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

Notarum

ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนหนึ่งของทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551

	ทุนประเดิม	เงินสำรอง		เงินสำรองอันเกิด		ส่วนเกิน(ต่ำกว่า)ทุน	ขาดทุนสะสม	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	รวม	หน่วย : บาท
		เงินจัดสรร	เพื่อรักษาระดับ	จากการตีราคา	จากการเปลี่ยนแปลง					
	ตามกฎหมาย	กำไรนำส่งรัฐ	สินทรัพย์และหนี้สิน	มูลค่าเงินลงทุน						
ยอดคงเหลือ ณ 1 มกราคม 2551	27,307,931,128	624,075,747	-	9,762,526,050	(94,599,867,094)	(10,476,837,326)	(67,362,171,495)			
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างปี	-	-	-	-	(10,476,837,326)	10,476,837,326	-			
โอนขาดทุนสุทธิงวดก่อนเข้าขาดทุนสะสม	-	-	-	-	-	-	-			
โอนส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุนเข้า	-	-	9,762,526,050	(9,762,526,050)	-	-	-			
บัญชีเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	-	-	29,798,372,690	-	-	-	29,798,372,690			
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	-	-	-	-	-	-	-			
กำไรสุทธิ	-	-	-	-	-	30,641,987,950	30,641,987,950			
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2551	27,307,931,128	624,075,747	39,560,898,740	-	(105,076,704,420)	30,641,987,950	(6,921,810,855)			
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างปี	-	-	-	-	-	-	-			
โอนกำไรสุทธิงวดก่อนชดเชยขาดทุนสะสม	-	-	-	-	30,641,987,950	(30,641,987,950)	-			
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	-	-	(67,174,780,428)	-	-	-	(67,174,780,428)			
ขาดทุนสุทธิ	-	-	-	-	-	(7,661,511,781)	(7,661,511,781)			
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2552	27,307,931,128	624,075,747	(27,613,881,688)	-	(74,434,716,470)	(7,661,511,781)	(81,758,103,064)			

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	2552	2551
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	(7,661,511,781)	30,641,987,950
รายการปรับกระทบยอดกำไร(ขาดทุน)สุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย)		
จากกิจกรรมดำเนินงาน :		
ค่าเสื่อมราคาและรายการตัดบัญชี	516,720,785	521,315,886
กำไรจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(2,746,854)	(29,220,797)
(กำไร)ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ		
ของเงินลงทุนที่บริหารโดยผู้จัดการทุนภายนอก	(6,828,711,590)	6,298,569,757
รายได้ดอกเบี้ย	(38,099,131,150)	(68,270,885,539)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	50,200,673,388	76,262,853,674
(กำไร)ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าสินทรัพย์และ		
หนี้สินเงินตราต่างประเทศที่ไม่ใช่เงินสด	29,534,297,206	(9,693,642,802)
กำไรจากการลดยอดเงินกันไว้เพื่อขาดทุนจากภาวะรับขายฝาก	(178,960,585)	(200,027,745)
รายได้ค้างรับ(เพิ่มขึ้น)ลดลงสุทธิ	(233,174,502)	54,426,104
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	(9,584,957)	3,970,460
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าเพิ่มขึ้นสุทธิ	(1,702,627)	-
เงินสดรับจากการดำเนินงาน	27,236,167,333	35,589,346,948
เงินสดรับดอกเบี้ย	44,377,229,739	67,901,882,034
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	(35,579,660,219)	(47,198,041,162)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงใน		
สินทรัพย์/หนี้สินดำเนินงาน	36,033,736,853	56,293,187,820
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
เงินฝากต่างประเทศ	114,637,318,999	(215,892,196,102)
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน	(46,146,084,320)	(4,385,548,327)
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	-	201,196,782,110
เงินให้กู้ยืม	4,651,702,000	45,964,522,420
สินทรัพย์อื่น	(38,554,261,710)	(1,194,395,715)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

กฤษณะ

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551

	หน่วย : บาท	
หมายเหตุ	2552	2551
หนี้สินดำเนินงาน เพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เงินรับฝาก	94,884,083,761	13,042,987,151
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	47,858,477,019	(157,830,121,282)
ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย	560,504,867,975	557,725,848,758
หนี้สินอื่น	<u>33,724,328,990</u>	<u>(13,822,223,156)</u>
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	<u>807,594,169,567</u>	<u>481,098,843,677</u>
 กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ในประเทศเพิ่มขึ้นสุทธิ	(43,321,688,218)	(12,494,729,999)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศเพิ่มขึ้นสุทธิ	(776,904,341,864)	(466,664,316,648)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เพิ่มขึ้นสุทธิ	<u>(180,930,619)</u>	<u>(198,074,991)</u>
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	<u>(820,406,960,701)</u>	<u>(479,357,121,638)</u>
 กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรรเพิ่มขึ้นสุทธิ	<u>45,992,486,540</u>	<u>-</u>
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงิน	<u>45,992,486,540</u>	<u>-</u>
 เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในเงินสด	<u>472,376,771</u>	<u>(892,867,350)</u>
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	33,652,072,177	848,854,689
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด	<u>49,498,131,379</u>	<u>48,649,276,690</u>
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นงวด	<u>3</u> <u>83,150,203,556</u>	<u>49,498,131,379</u>

N. S. S.

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551

1. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้จัดทำขึ้นตามที่กำหนดไว้ใน หมวด 9 แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 (พ.ร.บ. ธปท. พ.ศ. 2485) แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. ธปท. (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 มาตรา 54 ซึ่งกำหนดให้การบัญชีของ ธปท. จัดทำตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป เว้นแต่คณะกรรมการ ธปท. จะกำหนดเฉพาะเรื่องเป็นอย่างอื่นเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติของธนาคารกลางอื่นโดยทั่วไป

งบการเงินนี้เป็นเฉพาะกิจการของ ธปท. ไม่รวมกิจการของทุนสำรองเงินตรา กิจการธนบัตร และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2 เรื่องนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 การรับรู้รายได้

รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง ส่วนรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.2 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.3 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศบันทึกเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ หรืออัตราอ้างอิง ณ สิ้นวันก่อน สิ้นทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีที่รายงาน กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่า สิ้นทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี คำนวณจากผลต่างระหว่างอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปี และอัตราแลกเปลี่ยนตัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของแต่ละสกุลเงิน โดยแสดงรายการเป็นเงินสำรอง อันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน

กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการลดลงของฐานะเงินตราต่างประเทศในแต่ละสกุลเงิน คำนวณโดยวิธีตัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

N. N.

2.4 เงินลงทุน

หลักทรัพย์ในประเทศ ซึ่ง ธปท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินนโยบายการเงิน แสดงด้วยราคาทุนหลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกินมูลค่าหลักทรัพย์ที่ตัดจำหน่ายแล้ว

หลักทรัพย์ต่างประเทศ ซึ่ง ธปท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าของหลักทรัพย์แสดงรายการเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน และจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้น เว้นแต่ส่วนที่บริหารโดยผู้จัดการทุนภายนอก ซึ่งรับรู้ผลกำไรขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (Net Asset Value) ไว้ในงบกำไรขาดทุน

ต้นทุนของหลักทรัพย์ที่จำหน่ายระหว่างปี คำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

2.5 เงินให้กู้ยืม

เงินให้กู้ยืมแสดงตามยอดเงินต้นคงค้าง ส่วนดอกเบี้ยค้างรับจากเงินให้กู้ยืมแสดงรวมไว้ในสินทรัพย์อื่น

2.6 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน แสดงด้วยราคาทุน ส่วนอาคารและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสม อาคารและอุปกรณ์จะบันทึกเป็นสินทรัพย์ เมื่อมีอายุการใช้งานเกินกว่า 1 ปี และค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ดังนี้

อาคาร	20 ปี
สิ่งปลูกสร้างชั่วคราวและการเสริมสร้างปรับปรุง	5 ปี
อุปกรณ์	3-15 ปี

สำหรับสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ร่วมกันระหว่าง ธปท. ทุนสำรองเงินตรา กิจการธนบัตร และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงินนั้น ส่วนงานผู้จัดหาสินทรัพย์จะจัดสรรต้นทุนสินทรัพย์ให้แก่ส่วนงานตามสัดส่วนการใช้งานของสินทรัพย์

2.7 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้ประโยชน์ 5 ปี

2.8 ตราสารอนุพันธ์

2.8.1 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward contracts)

สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และแสดงผลกำไร

Naoban

ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน ทั้งนี้ จะรับรู้กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนในงบกำไรขาดทุนเมื่อครบกำหนดชำระตามสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

2.8.2 สัญญาซื้อขายในอนาคต (Futures contracts)

สัญญาซื้อขายในอนาคตเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของราคาและอัตราดอกเบี้ยแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม ทั้งนี้ จะรับรู้ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของสัญญาในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการตีราคาและชำระส่วนต่างของราคา

2.9 การกันเงินไว้ชดเชยผลขาดทุนจากการรับขายฝากเงินตราต่างประเทศ

ธปท. รับขายฝากเงินตราต่างประเทศจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยมีภาระต้องขายคืนในอนาคตตามอัตราที่ตกลงกันได้ ทุกสิ้นปีจนถึงวันสิ้นปี 2550 ธปท. ได้กันเงินไว้เพื่อผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นซึ่งคำนวณโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีและพิจารณาเฉพาะสัญญาที่คำนวณแล้วเป็นผลขาดทุน

ตั้งแต่ปี 2551 ธปท. ได้ทยอยลดยอดเงินกันไว้เพื่อผลขาดทุนดังกล่าวเมื่อสัญญารับขายฝากแต่ละสัญญาครบกำหนด สำหรับสัญญารับขายฝากที่ยังไม่ครบกำหนดแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และแสดงผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน

2.10 การยึดตราสารหนี้

ธปท. ยึดตราสารหนี้จากสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น และ/หรือนิติบุคคลอื่นตามที่ ธปท. กำหนด และออกตราสารหนี้ ธปท. ให้ผู้ให้ยึดตราสารหนี้เพื่อเป็นหลักประกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินนโยบายการเงิน รวมทั้งเพื่อสนับสนุนการพัฒนาตลาดเงินและตลาดตราสารหนี้ของไทย ทั้งนี้ ธปท. จะรับรู้ค่าธรรมเนียมจากการทำธุรกรรมเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน และเปิดเผยจำนวนตราสารหนี้ที่ยึดเป็นภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

กรณี ธปท. นำตราสารหนี้ที่ยึดไปขายโดยมีสัญญาซื้อคืน ธปท. จะแสดงสิทธิที่จะได้รับคืนตราสารหนี้ตามสัญญาซื้อคืนไว้ในสินทรัพย์อื่น ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 8 และแสดงภาระผูกพันที่ต้องส่งคืนตราสารหนี้ไว้ในหนี้สินอื่น ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 13

2.11 เงินทุนเลี้ยงชีพ และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

2.11.1 เงินทุนเลี้ยงชีพ

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2539 รวมทั้งส่วนที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้พนักงานที่เข้าทำงานก่อนวันที่ 1 ธันวาคม 2539 และมีได้เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณที่กำหนดไว้

ธปท. ได้กันเงินในแต่ละปีไว้เพื่อจ่ายให้พนักงานตามข้อบังคับดังกล่าวโดยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

Notam

2.11.2 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2539 ให้พนักงานที่เป็นสมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน และให้ ธปท. จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด กองทุนนี้ได้จัดทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 แล้ว

เงินส่วนที่ ธปท. จ่ายสมทบเข้ากองทุนดังกล่าว รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

3. เงินสดและเงินฝาก ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2552	2551
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เงินสด	48,600.6	30,517.7
เงินฝากในประเทศ	17.3	10.7
เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม)	<u>34,532.3</u>	<u>18,969.7</u>
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	83,150.2	49,498.1
เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทเงินฝากประจำและเงินฝากพิเศษ)	<u>488,518.9</u>	<u>619,195.4</u>
รวม	<u>571,669.1</u>	<u>668,693.5</u>

ธปท. ถือเงินฝากต่างประเทศ (ประเภทเงินฝากประจำ) เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มิได้ถือไว้เพื่อการชำระภาระผูกพันระยะสั้น

4. สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2552	2551
สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศทั้งหมด	56,579.6	58,201.3
หัก เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1	(20,065.9)	(25,324.6)
ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	<u>(24,481.7)</u>	<u>(25,454.4)</u>
สิทธิซื้อส่วนสำรอง	12,032.0	7,422.3
สิทธิพิเศษถอนเงิน	<u>50,805.3</u>	<u>4,584.9</u>
รวม	<u>62,837.3</u>	<u>12,007.2</u>

สิทธิซื้อส่วนสำรองถือเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศ คำนวณมาจากสินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศทั้งส่วนที่ส่งเป็นเงินตราต่างประเทศและเงินบาทเพื่อเป็นค่าสมาชิก หักด้วยเงินบาทที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศมีอยู่กับ ธปท. ทั้งในรูปเงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นตัวที่ไม่จ่ายดอกเบี้ยและโอนเปลี่ยนมือไม่ได้

ก.ช.ช.ช.ช.

ทั้งนี้ สินทรัพย์สังสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศส่วนที่เป็นเงินบาท แสดงอยู่ในสินทรัพย์อื่น ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 8 สำหรับเงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และ ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศดังกล่าว รวมทั้งเงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่าง ประเทศ บัญชีที่ 2 ซึ่งฝากไว้ที่ ธปท. เพื่อจ่ายค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ได้แสดงไว้ภายใต้สินอื่น ตามหมายเหตุ ประกอบงบการเงินข้อ 13

สิทธิพิเศษถอนเงินเป็นสินทรัพย์ที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศกำหนดขึ้น และถือเป็นเงินสำรอง ระหว่างประเทศได้

5. เงินลงทุน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2552	2551
หลักทรัพย์ในประเทศ		
มูลค่าหลักทรัพย์หลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกิน	340,036.8	298,209.8
หลักทรัพย์ต่างประเทศ		
มูลค่าหลักทรัพย์หลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกิน	2,087,830.3	1,363,530.0
<u>บวก</u> กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าและปรับมูลค่า		
เงินลงทุน	<u>13,903.0</u>	<u>43,347.6</u>
	2,101,733.3	1,406,877.6
รวม	<u>2,441,770.1</u>	<u>1,705,087.4</u>

6. เงินให้กู้ยืม ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2552	2551
โครงการที่มีกระทรวงการคลังค้ำประกัน	2,546.1	2,530.3
โครงการที่มีตัวสัญญาใช้เงินของผู้ประกอบการ		
ที่สถาบันการเงินหลักหลังโอนให้ ธปท. เป็นประกัน	15,197.9	19,865.4
รวม	<u>17,744.0</u>	<u>22,395.7</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 ธปท. มียอดคงค้างของการให้กู้ยืมแก่ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ผ่านสถาบัน การเงินในโครงการที่มีกระทรวงการคลังค้ำประกัน 1 โครงการ และโครงการที่มีตัวสัญญาใช้เงินของ ผู้ประกอบการที่สถาบันการเงินหลักหลังโอนให้ ธปท. เป็นประกัน 4 โครงการ

Noted

7. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท			
	ยอดคงเหลือ 31 ธันวาคม 2551	การเปลี่ยนแปลงราคาตามบัญชี		ยอดคงเหลือ 31 ธันวาคม 2552
		เพิ่มขึ้น	ลดลง	
ที่ดิน	2,464.8	-	-	2,464.8
อาคาร	3,505.7	24.4	0.3	3,529.8
สิ่งปลูกสร้างชั่วคราวและ การเสริมสร้างปรับปรุง	227.7	7.3	-	235.0
อุปกรณ์	2,082.4	103.2	12.6	2,173.0
สินทรัพย์ระหว่างทำ	<u>113.6</u>	<u>251.3</u>	<u>200.9</u>	<u>164.0</u>
รวม	<u>8,394.2</u>	<u>386.2</u>	<u>213.8</u>	<u>8,566.6</u>
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม				
อาคาร	(1,398.7)	(140.7)	0.3	(1,539.1)
สิ่งปลูกสร้างชั่วคราวและ การเสริมสร้างปรับปรุง	(184.3)	(27.2)	-	(211.5)
อุปกรณ์	<u>(870.6)</u>	<u>(232.1)</u>	<u>10.9</u>	<u>(1,091.8)</u>
รวม	<u>(2,453.6)</u>	<u>(400.0)</u>	<u>11.2</u>	<u>(2,842.4)</u>
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	<u>5,940.6</u>	<u>(13.8)</u>	<u>202.6</u>	<u>5,724.2</u>
ค่าเสื่อมราคาประจำปี	412.9			400.0

รพท. ได้ดำเนินการโครงการก่อสร้างอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ รวมทั้งจัดทำผังแม่บท (Master Plan) เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาอาคารสถานที่ในอนาคต โดยระยะเวลาของโครงการสิ้นสุดวันที่ 31 สิงหาคม 2553 วงเงินงบประมาณรวม 2,751.4 ล้านบาท ทั้งนี้ ตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2552 รพท. ได้จ่ายเงินตามโครงการดังกล่าว จำนวน 2,589.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 94.1 ของวงเงินงบประมาณ สำหรับอาคารและอุปกรณ์ที่พร้อมใช้งานแล้ว คำนวณค่าเสื่อมราคาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การที่ รพท. ได้เปิดใช้อาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ทำให้มีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่อาคารสำนักงาน สรรพคิในงานปัจจุบันน้อยลง ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้แสดงความประสงค์ขอใช้พื้นที่อาคารสำนักงานสรรพคิเป็นการชั่วคราว รพท. จึงอนุญาตให้ ก.ล.ต. ใช้ประโยชน์ในพื้นที่บางส่วน โดยเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2552 รพท. ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงกับ ก.ล.ต. เพื่ออนุญาตให้ ก.ล.ต. ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวได้เป็นเวลา 10 ปี นับตั้งแต่วันที่ รพท. แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้เริ่มใช้พื้นที่ได้ โดย ก.ล.ต. จะเป็นผู้รับภาระในการปรับปรุงพื้นที่และชำระค่าเสื่อมราคาอาคาร ตลอดจนจ่ายค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในระหว่างการใช้งาน ในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน รพท. สามารถใช้พื้นที่

Handwritten signature

ที่ส่งวนสิทธิไว้ได้ทันที นอกจากนี้ ธปท. สามารถบอกเลิกข้อตกลงก่อนที่จะครบกำหนดได้หากมีความจำเป็นจะต้องใช้พื้นที่ทั้งหมด ซึ่งปัจจุบัน ธปท. ยังมิได้เริ่มต้นนับระยะเวลาการอนุญาตให้ใช้อาคารสำนักงานสุรวงศ์ เนื่องจากยังอยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงของ ก.ล.ต.

8. สินทรัพย์อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2552	2551
สินทรัพย์สังสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ - เงินบาท	44,547.6	50,779.0
สินทรัพย์จากการปรับมูลค่าตราสารอนุพันธ์	16,895.5	4,685.0
สิทธิรับคืนตราสารหนี้ตามสัญญาซื้อคืน	37,940.7	-
เงินลงทุนในองค์กรอื่น	1,718.9	1,768.0
เงินให้กู้แก่พนักงาน	2,783.0	2,724.5
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	176.8	214.4
รายได้ค้างรับ	11,672.7	12,002.8
อื่น ๆ	<u>2,331.4</u>	<u>1,910.1</u>
รวม	<u>118,066.6</u>	<u>74,083.8</u>

ทั้งนี้ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนของ ธปท. ได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์และระบบงาน มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	ยอดคงเหลือ 31 ธันวาคม 2551	การเปลี่ยนแปลงราคาตามบัญชี		ยอดคงเหลือ 31 ธันวาคม 2552
		เพิ่มขึ้น	ลดลง	
โปรแกรมคอมพิวเตอร์และ ระบบงาน	678.1	79.0	-	757.1
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	<u>(463.7)</u>	<u>(116.6)</u>	<u>-</u>	<u>(580.3)</u>
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ	<u>214.4</u>	<u>(37.6)</u>	<u>-</u>	<u>176.8</u>
ค่าตัดจำหน่ายประจำปี	108.4			116.6

9. เงินรับฝาก ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2552	2551
เงินรับฝากจากรัฐบาล	167,179.3	65,865.3
เงินรับฝากจากสถาบันการเงิน	54,947.6	63,097.6
เงินรับฝากอื่น	<u>7,858.9</u>	<u>6,140.3</u>
รวม	<u>229,985.8</u>	<u>135,103.2</u>

Notarum

10. สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร

สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรรเป็นสิทธิพิเศษถอนเงินที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศจัดสรรให้ตามสัดส่วนโควต้าที่ประเทศไทยมีอยู่ในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ โดยในระหว่างปี 2552 ธปท. รับการจัดสรรสิทธิพิเศษถอนเงินเพิ่มเติม จำนวน 885.6 ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน ทำให้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรรมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 970.3 ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน เทียบเท่า 50,741.6 ล้านบาท

11. หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน

หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 มียอดคงค้างจำนวน 380,100.0 ล้านบาท และ 332,291.5 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งเป็นการทำธุรกรรมในประเทศทั้งจำนวน

12. ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2552	2551
พันธบัตร ธปท.		
อายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี	1,167,543.9	979,327.3
อายุคงเหลือเกิน 1 ปี	618,470.6	406,887.6
หัก ส่วนที่ถือโดย ธปท.	(2,582.4)	(12,614.3)
	1,783,432.1	1,373,600.6
ตราสารหนี้ ธปท. อื่น (อายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี)	747,928.0	582,883.5
รวม	<u>2,531,360.1</u>	<u>1,956,484.1</u>

ตราสารหนี้ที่ ธปท. เป็นผู้ออกประกอบด้วยพันธบัตร ธปท. และตราสารหนี้ ธปท. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงินของ ธปท. รวมทั้งเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของตลาดเงินและตลาดตราสารหนี้ของไทย โดยในปี 2552 ธปท. มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยพันธบัตร ธปท. จำนวน 34,813.1 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยตราสารหนี้ ธปท. จำนวน 10,861.8 ล้านบาท แสดงรายการเป็นส่วนหนึ่งของดอกเบี้ยจ่าย

อนึ่ง พันธบัตร ธปท. ส่วนที่ถือโดย ธปท. เกิดจากการซื้อคืนพันธบัตร ธปท. เพื่อช่วยให้การบริหารสภาพคล่องในตลาดเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

Prasanna

13. หนี้สินอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2552	2551
เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และ 2	20,066.2	25,324.9
ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	24,481.7	25,454.4
หนี้สินจากการปรับมูลค่าตราสารอนุพันธ์	14,589.8	5,564.8
ภาระผูกพันที่ต้องส่งคืนตราสารหนี้	37,940.7	-
หนี้สินจากภาระรับขายฝาก	1,875.0	2,295.5
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	7,449.3	7,210.5
อื่น ๆ	<u>979.2</u>	<u>847.1</u>
รวม	<u>107,381.9</u>	<u>66,697.2</u>

หนี้สินอื่น ๆ ได้รวมภาระที่ ธปท. ต้องชดใช้ค่าเสียหายทางคดีตามคำพิพากษาศาลฎีกาในคดีแรงงาน เป็นเงิน 13.6 ล้านบาท ซึ่ง ธปท. ได้ชำระภาระดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2553

14. เงินจัดสรรตามกฎหมาย

ตามพระราชกำหนดโอนสินทรัพย์บางส่วนในบัญชีสำรองพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา พ.ศ. 2545 เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมและเสริมสร้างความมั่นคง โดยในปี 2545 ธปท. ได้รับโอนเงินบาทจากบัญชีสำรองพิเศษของทุนสำรองเงินตรา จำนวน 165,000.0 ล้านบาท เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสม และส่วนที่เกินจากการชดเชยดังกล่าวแสดงไว้เป็นเงินจัดสรรตามกฎหมาย จำนวน 27,307.9 ล้านบาท

15. เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ

เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ สะสมขึ้นจากกำไรสุทธิส่วนที่เหลือจากการจัดสรรกำไรสุทธิ ประจำปี 2533 - 2539 เพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐตามหลักเกณฑ์การจัดสรรกำไรสุทธิที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง โดยกระทรวงการคลังจะเป็นผู้กำหนดการนำส่งเงินดังกล่าวเป็นรายได้แผ่นดินเพิ่มเติม ทั้งนี้ นับตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา ไม่มีการจัดสรรกำไรสุทธิสะสมเข้าบัญชีดังกล่าวอีก

Notam

16. เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2552	2551
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สิน		
ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	(42,625.7)	(1,275.6)
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน	13,909.9	43,161.6
กำไร(ขาดทุน)ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าตราสารอนุพันธ์	2,305.7	(879.8)
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าสัญญาซื้อขายฝาก	<u>(1,203.8)</u>	<u>(1,445.3)</u>
รวม	<u>(27,613.9)</u>	<u>39,560.9</u>

เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน มีไว้เพื่อสะสมผลกำไรหรือขาดทุนจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินของ ธปท. ตามที่กำหนดไว้ในหมวด 3 แห่ง พ.ร.บ. ธปท. พ.ศ. 2485 แก้ไขเพิ่มเติม โดย พ.ร.บ. ธปท. (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 มาตรา 13(2)

17. ขาดทุนสะสม

ในปี 2552 ธปท. ได้โอนผลกำไรสุทธิประจำปี 2551 จำนวน 30,642.0 ล้านบาท ขดเคยบัญชีขาดทุนสะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 จึงมียอดคงค้างในบัญชีขาดทุนสะสม 74,434.7 ล้านบาท รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงขาดทุนสะสมปรากฏในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน

18. รายได้อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2552	2551
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน	21,232.1	6,887.8
กำไรจากการบริหารเงินลงทุนโดยผู้จัดการทุนภายนอก	6,471.8	-
อื่น ๆ	<u>157.8</u>	<u>604.2</u>
รวม	<u>27,861.7</u>	<u>7,492.0</u>

19. ค่าใช้จ่ายอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2552	2551
ขาดทุนจากการบริหารเงินลงทุนโดยผู้จัดการทุนภายนอก	-	3,345.3
ขาดทุนจากตราสารอนุพันธ์	461.9	-
อื่น ๆ	<u>1,360.9</u>	<u>1,371.7</u>
รวม	<u>1,822.8</u>	<u>4,717.0</u>

No. 3 สมทบ

20. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 ธปท. มีภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

20.1 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward contracts)

20.1.1 สัญญาซื้อขายเงินดอลลาร์ สรอ. ล่วงหน้า

ธปท. มีภาวะผูกพันสุทธิต้องซื้อเงินดอลลาร์ สรอ. จำนวน 15,670.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2553

20.1.2 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศสกุลล่วงหน้า

ธปท. มีภาวะผูกพันสุทธิต้องซื้อเงินยูโร จำนวน 4,430.1 ล้านยูโร เงินปอนด์สเตอร์ลิง 876.3 ล้านปอนด์ เงินดอลลาร์ออสเตรเลีย 1,307.9 ล้านดอลลาร์ และเงินดอลลาร์แคนาดา 1,161.2 ล้านดอลลาร์ ขายเงินดอลลาร์ สรอ. 380.9 ล้านดอลลาร์ และเงินเยนญี่ปุ่น 884,603.5 ล้านเยน ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2553

20.1.3 สัญญารับขายฝากเงินตราต่างประเทศ

ธปท. มีภาวะผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามสัญญารับขายฝากเงินตราต่างประเทศ จำนวน 12,452.2 ล้านเยน ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2553 - 2563

ทั้งนี้ ธปท. ได้แสดงมูลค่ายุติธรรมของสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าดังกล่าวไว้ในสินทรัพย์อื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 8 หรือหนี้สินอื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 13

20.2 การยืมตราสารหนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 ธปท. มีภาวะผูกพันที่จะต้องส่งคืนตราสารหนี้ที่ยืมและภาวะจากการออกตราสารหนี้ ธปท. เพื่อเป็นหลักประกัน จำนวน 51,801.0 ล้านบาท ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2553 ทั้งนี้ ธปท. ได้แสดงมูลค่าของการนำตราสารหนี้ที่ยืมไปขายโดยมีสัญญาซื้อคืนไว้ในสินทรัพย์อื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 8 และหนี้สินอื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 13 จำนวน 37,940.7 ล้านบาท

20.3 บันทึกข้อตกลงเรื่องการแลกเปลี่ยนเงินตราอาเซียน และสัญญาความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ธปท. มีบันทึกข้อตกลงเรื่องการแลกเปลี่ยนเงินตราอาเซียน (ASEAN Swap Arrangement – ASA) ซึ่งเป็นข้อตกลงระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินระหว่างกัน ในวงเงินรวม 2,000.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. มีอายุ 2 ปี สิ้นสุดวันที่ 16 พฤศจิกายน 2552 โดยในกรณีที่มีประเทศสมาชิกประสบปัญหาทางการเงิน ธปท. จะสมทบเงินช่วยเหลือในวงเงิน 300.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. และ ธปท. สามารถกู้เงินได้ในวงเงิน 600.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. ทั้งนี้ ในปี 2552 ธปท. ได้ต่ออายุข้อตกลงดังกล่าวออกไปอีก 2 ปี สิ้นสุดวันที่ 16 พฤศจิกายน 2554

Notam

นอกจากนี้ ธปท. มีสัญญาความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Bilateral Swap Agreement - BSA) ภายใต้แนวคิดริเริ่มเชียงใหม่ (Chiang Mai Initiative) กับธนาคารกลางญี่ปุ่น ในรูปการแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์ สรอ. กับเงินตราสกุลท้องถิ่น (บาท และเยน) โดยมีอายุสัญญา 3 ปี สิ้นสุดวันที่ 8 พฤศจิกายน 2553 ภายใต้สัญญาความตกลงดังกล่าว ธปท. สามารถขอใช้โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกันในวงเงิน 6,000.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. และธนาคารกลางญี่ปุ่น ในฐานะตัวแทนของกระทรวงการคลังประเทศญี่ปุ่นสามารถขอใช้ได้ในวงเงิน 3,000.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขณะนี้ ธปท. อยู่ระหว่างการพิจารณาต่ออายุสัญญากับธนาคารกลางสาธารณรัฐเกาหลีและธนาคารกลางสาธารณรัฐประชาชนจีน

อย่างไรก็ดี ในปี 2552 ธปท. และคู่สัญญา มิได้มีการขอใช้วงเงินตามข้อตกลงต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นแต่ประการใด

20.4 คดีฟ้องร้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 ในการดำเนินกิจการตามปกติ ธปท. ถูกฟ้องร้องเป็นทุนทรัพย์รวมจำนวน 17,400.2 ล้านบาท ซึ่งในขณะนี้ยังไม่ทราบผลของคดี และจากการคาดการณ์เมื่อคดีถึงที่สุด ความเสียหายซึ่งเป็นทุนทรัพย์ที่ถูกฟ้องร้องน่าจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเงินและผลการดำเนินงานของ ธปท.

21. การบริหารความเสี่ยงของ ธปท.

21.1 การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

21.1.1 ความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท.

ความเสี่ยงหลักที่มีผลต่อบการเงินของ ธปท. มีดังนี้

21.1.1.1 ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate Risk) เกิดจากการที่สินทรัพย์ของ ธปท. ประกอบด้วยสินทรัพย์ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจำเป็นในการดำเนินนโยบายการเงินและดูแลเสถียรภาพค่าเงิน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของสาธารณชนทั้งในประเทศและต่างประเทศต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

21.1.1.2 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) เกิดจากการที่อัตราดอกเบี้ยภายในประเทศซึ่งเป็นผลจากการดำเนินนโยบายการเงิน อาจแตกต่างจากอัตราดอกเบี้ยที่ ธปท. ได้รับจากการลงทุนในต่างประเทศได้มาก

21.1.2 การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของเงินสำรองระหว่างประเทศ

การนำเงินสำรองระหว่างประเทศไปลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศ ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงทางการเงิน ทั้งความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) ทั้งนี้ ความเสี่ยง 2 ประเภทหลังมีระดับความเสี่ยงต่ำกว่าความเสี่ยงด้านตลาดมาก เนื่องจาก ธปท. มีนโยบายให้ลงทุนเฉพาะสินทรัพย์ที่มีอันดับเครดิตสูงและจำกัดการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ

ก. ๒๕๕๓

วัตถุประสงค์หลักในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารเงิน
สำรองระหว่างประเทศ มีดังนี้

- ก. รักษามูลค่าของเงินสำรองระหว่างประเทศเมื่อเทียบค่าเป็นเงินสกุลที่มีความมั่นคงสูง
- ข. ความเสี่ยงทางการเงินโดยรวมของเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับที่ยอมรับได้
และมีการกระจายความเสี่ยงที่ดี

แนวทางการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารเงินสำรอง
ระหว่างประเทศ มีดังนี้

21.1.2.1 ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ประกอบด้วยความเสี่ยงด้านอัตรา
ดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) ซึ่งเกิดจากการลงทุนในสินทรัพย์ และความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน
(Foreign Exchange Rate Risk) ซึ่งเกิดจากการลงทุนในสกุลเงิน

ธปท. บริหารความเสี่ยงด้านตลาดโดยการกำหนดองค์ประกอบของสินทรัพย์และ
สกุลเงินของกองทุนที่ใช้เป็นดัชนีอ้างอิง (Benchmark Portfolio) และมีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้
จากการเบี่ยงเบนจากดัชนีอ้างอิง (Tracking Error Limits) โดยแยกเป็นระดับการเบี่ยงเบนด้านสินทรัพย์ และ
ด้านสกุลเงิน รวมทั้งมีระบบการควบคุมดูแลไม่ให้มีการลงทุนที่เบี่ยงเบนไปจากระดับความเสี่ยงที่กำหนด

ในการจัดทำดัชนีอ้างอิงนั้น ได้ใช้หลักการสากล (Black-Litterman Asset
Allocation Model) เพื่อให้ได้กองทุนที่มีการกระจายตัวของสินทรัพย์และสกุลเงินที่ให้ผลตอบแทนสูงสุด
ณ ระดับความเสี่ยงหนึ่ง ๆ ซึ่งเป็นค่าความเสี่ยงรวมของความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยและความเสี่ยงด้าน
อัตราแลกเปลี่ยน นอกจากนี้ ธปท. ยังทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยวิธี Stress Test เพื่อจำกัดผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นต่อเงินสำรองระหว่างประเทศภายใต้สภาวะตลาดต่างๆ

21.1.2.2 ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) คือ ความเสี่ยงที่ ธปท. อาจไม่ได้รับการ
ชำระคืนเงินต้นหรือดอกเบี้ย หรือมีผลขาดทุนจากการที่คู่ค้าหรือผู้ออกตราสารไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพัน
ที่มีกับ ธปท. ความเสี่ยงนี้รวมถึงความเสี่ยงที่มูลค่าตลาดของตราสารหนี้ด้อยค่าลงจากการปรับลดอันดับ
ความน่าเชื่อถือ (Credit rating downgrades) ของตราสารหนี้หรือของผู้ออกตราสารหนี้

แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของ ธปท. มีดังนี้

(1) กำหนดอันดับเครดิตขั้นต่ำ (Minimum Credit Rating) ของคู่ค้าและผู้ออก
ตราสาร เพื่อจำกัดให้ระดับ Credit Value-at-Risk อยู่ในระดับที่ต่ำมาก

(2) กำหนด Aggregate Credit Exposure Limit ของคู่ค้าในรูปของ Deposit
equivalent exposure โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตและจำนวนคู่ค้าที่เหมาะสม

(3) กำหนด Individual Credit Exposure Limit ของคู่ค้าตามอันดับเครดิต
โดยมีการปรับ Limit ตามเครื่องชี้แนวโน้มการปรับลดอันดับเครดิตก่อนการปรับลดอันดับเครดิตจริง

(4) กำหนด Sovereign Credit Limit โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตของ
แต่ละประเทศเป็นสำคัญ และเป็นข้อมูลที่น่าไปใช้ในการสร้างดัชนีอ้างอิง

ก. ๒๕๖๓

21.1.2.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) อาจเกิดได้จากการที่ ธปท. ไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ภายในเวลาที่ต้องการโดยมีต้นทุนที่เหมาะสม

การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเน้นการกำหนดระดับสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ (Illiquid Assets) ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากความต้องการในด้านสภาพคล่อง และการเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนในสินทรัพย์สภาพคล่องต่ำ (Liquidity Premium) และผลเสียทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นจากการที่ต้องขายสินทรัพย์นั้น

21.2 การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

21.2.1 การประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self – Assessment : CSA)

ในปี 2552 ธปท. ประเมินการควบคุมด้วยตนเองตามกรอบการประเมินของ Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission : COSO โดยได้ดำเนินการครบในทุกส่วนงานของธนาคาร ซึ่งเป็นไปตามระเบียบเกี่ยวกับการประเมิน CSA ที่กำหนดให้ทุกส่วนงานใน ธปท. ประเมิน CSA อย่างน้อยปีละครั้งตั้งแต่ปี 2550 เป็นต้นมา และได้เริ่มนำระบบบริหารความเสี่ยงและประเมินการควบคุมด้วยตนเองมาใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการบริหารความเสี่ยงของ ธปท.

21.2.2 การจัดทำและการทดสอบแผนฉุกเฉิน

ธปท. ได้จัดทำแผนฉุกเฉินเพื่อรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของ ธปท. ประกอบด้วยแผนฉุกเฉินกรณีเกิดวินาศภัย แผนฉุกเฉินกรณีเกิดการปฏิวัติ รัฐประหาร จลาจล และแผนฉุกเฉินเพื่อเตรียมความพร้อมรับการระบอบใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดนก

ในปี 2552 ธปท. ได้ทบทวนและปรับปรุงแผนฉุกเฉินกรณีเกิดวินาศภัย และแผนฉุกเฉินกรณีเกิดการปฏิวัติ รัฐประหาร จลาจล เพื่อให้เป็นปัจจุบันและมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งจัดให้มีการทดสอบแผนฉุกเฉินดังกล่าว โดยทดสอบทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัย การอพยพพนักงานออกจากอาคาร การทดสอบความพร้อมของระบบงานคอมพิวเตอร์สำรอง ซึ่งผลการทดสอบในแต่ละด้านและผลการทดสอบโดยรวมเป็นที่พอใจ

สำหรับแผนฉุกเฉินเพื่อเตรียมความพร้อมรับการระบอบใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดนก ได้จัดทำแล้วเสร็จสมบูรณ์ในปลายปี 2552 โดยในระหว่างการจัดทำแผนดังกล่าว ได้เกิดเหตุการณ์ระบอบของเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ในเดือนเมษายน 2552 ธปท. จึงได้จัดตั้งคณะทำงานศูนย์ปฏิบัติการรองรับสถานการณ์ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 เพื่อดำเนินการป้องกันและรับมือกับสถานการณ์ระบอบใน ธปท. และเพื่อเป็นศูนย์กลางในการสื่อสารข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ถูกต้องและรวดเร็ว พร้อมกับได้ทบทวนการจัดทำแผนฉุกเฉินเพื่อเตรียมความพร้อมรับการระบอบใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดนก ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ธปท. ได้ทดสอบแผนฉุกเฉินดังกล่าวในสถานการณ์ที่หากเกิดการระบอบของโรค และให้พนักงานจำนวนหนึ่งทดลองทำงานจากที่บ้านผ่านระบบงานคอมพิวเตอร์ ซึ่งผลการทดสอบเป็นที่น่าพอใจ

Nakam

22. การจัดประเภทรายการใหม่

งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 ได้จัดประเภทรายการใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการแสดงรายการในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2552 ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อกำไรขาดทุน

Prasanna
